

ความนิยมในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร Popularity in Pursuing Higher Education in Home Economics of 11th Grade Students in Bangkok Metropolitan

จรีมาศ ชะยะมังคะลา^{1*}

¹นักศึกษา สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพฯ 10300

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ในการศึกษาอันดับความนิยมในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร และศึกษาระดับความรู้พื้นฐานทางด้านคหกรรมศาสตร์ แรงจูงใจและช่องทางการรับทราบข้อมูลข่าวสารในการศึกษาต่อ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นที่นิยมอันดับ 1 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานทางคหกรรมศาสตร์ ด้านอาหารมากที่สุด แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อด้านสถาบัน ให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่เปิดสอน ด้านบุคคลจะคำนึงถึงความต้องการตนเองมากที่สุด และด้านปัจจัยภายในส่วนบุคคลจะนึกถึงอาชีพในอนาคตมากที่สุด ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารจะเลือกรับจากอาจารย์แนะแนวและอินเทอร์เน็ตของทางมหาวิทยาลัยโดยตรง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

Abstract

This research aims to rank popularity in pursuing higher-education in the field of Home Economics of 11th grade students in Bangkok Metropolitan area and to survey level of basic knowledge in Home Economics, motivation and channel in receiving information for higher education. The sample group consisted of 400 students in 11th grade in Bangkok Metropolitan. The tool employed was an opinion questionnaire. The study found that the sample group ranked Kasetsart University as the highest popular university, followed by, Suan Dusit Rajabhat University, Srinakharinwirot University, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Suan Sunantha Rajabhat University, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Rajamangala University of Technology Krungthe, and Phranakhon Rajabhat University, respectively. Most of the respondents had high level of knowledge in Home Economics, particularly about Food and Nutrition. Regarding motivation, the sample group gave importance to courses offered in terms of institutional aspect, students' requirement in terms of personal aspect, and future career in terms of inherent individual factor. Concerning channel of information, most respondents chose to gain information through guidance teacher and website of the universities which the samples considered as most reliable.

คำสำคัญ : ความนิยม การศึกษาต่อ ด้านคหกรรมศาสตร์

Keywords : Popularity, Higher Education, Home Economics

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีการจัดอันดับสถาบันการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการจัดอันดับจะแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น การจัดอันดับมหาวิทยาลัยยอดเยี่ยมของเอเชีย โดย Asia University Rankings หรือการจัดอันดับหน้าเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดย Ranking Web of Universities เป็นต้น ซึ่งการจัดอันดับนั้นมีความจุดประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้น ๆ และผลที่ได้นั้นจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่มีความสนใจในเรื่องนั้น ๆ แต่การจัดอันดับสถาบันการศึกษาเป็นการจัดอันดับภาพรวมของมหาวิทยาลัย แต่ยังไม่มีการจัดอันดับที่แบ่งออกเป็นศาสตร์ด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่มีความสนใจในแต่ละศาสตร์นั้นได้มีตัวช่วยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง โดยสถานศึกษาถือว่าเป็นแหล่งรวบรวมวิทยาการหลากหลายแขนงเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลงานวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ ตามแต่สถาบันนั้น ๆ จะมีการเปิดการเรียนการสอน ดังนั้น การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ จากความคาดหวังของสังคมที่มีความมุ่งหวังว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้วนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยเหลือและพัฒนาสังคม ไม่ด้านใดก็ตามหนึ่ง เพื่อเป็นแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ทัดเทียมกับนานาประเทศ โดยที่สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จะต้อง

เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ จากการผลิตของอาจารย์ที่ให้วิชาความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน และเป็นผู้ที่มีความพร้อมสู่โลกแห่งการทำงานที่มีการแข่งขันสูง โดยที่บัณฑิตพึงควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความคุณธรรม จริยธรรมอันดีต่อสังคม ประเทศและผู้อื่น

ประเทศไทยมีหลายสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในด้านคหกรรมศาสตร์ และมีการเปิดสอนมาเป็นเวลานาน โดยส่วนมากหลักสูตรคหกรรมศาสตร์จะมีศูนย์กลางของการเรียนรู้อยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งรวบรวมทางการศึกษา นวัตกรรมต่าง ๆ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ของงานด้านคหกรรมศาสตร์ในประเทศ ทำให้มีผู้เรียนและต้องการที่จะเข้ามาศึกษาต่อในกรุงเทพฯ เป็นจำนวนมาก โดยกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการเข้าศึกษาต่อ จะเป็นกลุ่มนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาอาชีวศึกษาทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ซึ่งกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในช่วงของการค้นหาตัวเอง การวางแผนชีวิต และหาแนวทางในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาดังนั้นกลุ่มประชากรนี้จะเป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในช่วงเวลาของการศึกษาหาข้อมูลของหลักสูตรและมหาวิทยาลัยที่ได้ตั้งเป้าไว้ รวมถึงมีการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถของตนเองกับคะแนนสอบของหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ ซึ่งจะทำให้กลุ่มประชากรกลุ่มนี้มีการเตรียมความพร้อมที่จะสอบแข่งขันและเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในสถานศึกษาที่ต้องการได้

ผู้วิจัยมีความสนใจที่ต้องการหาคำตอบเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับด้านคหกรรมศาสตร์

แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจากการคำตอบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างจะนำไปสู่การจัดอันดับความนิยมของสถาบันที่เปิดสอนด้านคหกรรมศาสตร์ จากกลุ่มเป้าหมายโดยตรง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร แนวทางในการประชาสัมพันธ์สถาบันการศึกษาและดำรงไว้ซึ่งศาสตร์ด้านคหกรรมศาสตร์ให้ยังคงอยู่คู่สังคมไทยตลอดไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อจัดอันดับความนิยมของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านคหกรรมศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร

1.2.2 ศึกษาระดับความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับด้านคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานครที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

1.2.3 ศึกษาระดับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานครที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

1.2.4 ศึกษาระดับการรับทราบข้อมูลข่าวสารในการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานครที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ประชากร

- นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา

- ความนิยมในการเลือกศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์
- ความรู้ ความเข้าใจ ที่เกี่ยวกับด้านคหกรรมศาสตร์
- แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี
- การรับทราบข้อมูลข่าวสารในการเลือกศึกษาต่อ

เวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2555

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

การเก็บข้อมูลครั้งนี้เก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่อยู่ในช่วงศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมทัศนคติที่มีต่อศาสตร์ด้านคหกรรมศาสตร์ได้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบข้อมูลอันดับความนิยมของสถาบันที่เปิดสอนในด้านคหกรรมศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร

1.5.2 ทราบถึงปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีด้านคหกรรมศาสตร์

1.5.3 ทราบถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มประชากรเลือกรับข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ

2. วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 400 คน ซึ่งได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite Population) จากการสุ่มโรงเรียนในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 40 คน

2.2 การสร้างเครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบความคิดโดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาขั้นตอนและเนื้อหาการร่างแบบสอบถามจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พื้นฐานครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์พื้นฐาน ความเข้าใจในศาสตร์คหกรรมศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะ

ข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนต่อการเลือกเข้าศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจในการศึกษาต่อ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางในการหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ แหล่งข้อมูลในการรับข้อมูลข่าวสาร ลักษณะการค้นหาข้อมูลข่าวสารของกลุ่มประชากร มีลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Rating Scale)

ตอนที่ 5 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอันดับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านคหกรรมศาสตร์ ลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการและคำถามปลายเปิด

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

ตัวเลือก	คะแนนข้อความ
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

โดยมีเกณฑ์การประเมินค่า ดังนี้ (วลัย ชูธรรมรัช, 2555)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

2.2.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและการสอดคล้องของข้อคำถาม นำมาแก้ไข ปรับปรุงวิเคราะห์ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) จำนวน 30 คน และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นเตรียมการ

2.3.1 ผู้วิจัยติดต่อของหนังสือจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เสนอต่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทดสอบเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน

2.3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 คน จากโรงเรียนที่สุ่มได้ 10 โรงเรียน

2.3.3 ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2556 ถึง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556

2.3.4 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 40 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

2.4.1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานตามตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคล โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.4.2 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานตามตัวแปรความรู้พื้นฐานด้านคหกรรมศาสตร์ แรงจูงใจในการศึกษาต่อ การรับทราบข้อมูลข่าวสาร ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจทางด้านคหกรรมโดยแสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.4.3 รวมผลการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้คะแนนความนิยมของแต่ละสถาบันโดยแสดงเป็นค่าคะแนนรวมและลำดับความนิยม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ผลการวิเคราะห์

จากการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า มีผู้สนใจเข้าศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์จำนวน 157 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39.25 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

โดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจในการศึกษา ต่อด้านคหกรรมศาสตร์

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	38	24.20
- หญิง	119	75.80
รวม	157	100.00
2. สาขาวิชาที่กำลังศึกษา		
- วิทยุ-คณิต	58	36.93
- ศิลป์-คำนวณ	40	25.48
- ศิลป์-ภาษา	37	23.57
- ศิลป์-สังคม	8	5.10
- อื่นๆ	14	8.92
รวม	157	100.00
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา		
- 1.50-1.99	8	5.10
- 2.00-2.49	24	15.29
- 2.50-2.99	48	30.57
- 3.00-3.49	39	24.84
- 3.50 ขึ้นไป	38	24.20
รวม	157	100.00
4. อาชีพของผู้ปกครอง		
- ข้าราชการ	27	17.20
- รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	69	42.95
- ธุรกิจส่วนตัว	51	32.48
- อื่น ๆ	10	6.37
รวม	157	100.00
5. รายได้ของผู้ปกครอง		
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	24	15.29
- 10,000-19,999 บาท	55	35.03
- 20,000-29,999 บาท	30	19.11
- 30,000-39,999 บาท	26	16.56
- 40,000-49,999 บาท	8	5.10
- 50,000 บาทขึ้นไป	14	8.91
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร ที่สนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงให้ความสนใจในการศึกษา ต่อ จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 75.80

สาขาวิชาที่กำลังศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็น นักเรียนที่ศึกษาสายวิทยุ-คณิต จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 36.93

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ 2.50-2.99 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 30.57

อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท เอกชน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 42.95

รายได้เดือนของผู้ปกครอง พบว่า ส่วน ใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้ 10,000-19,999 บาทต่อ เดือน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 35.03

3.1.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านความรู้ พื้นฐานทางคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร จากกลุ่ม ตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้าน คหกรรมศาสตร์ โดยแสดงค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียง ปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปล
ผลระดับความคิดต่อความรู้พื้นฐานทาง
ด้านคหกรรมศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่
สนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน	$\bar{x}$	S	ระดับ ความคิด
ด้านอาหาร	4.41	0.72	มากที่สุด
ด้านเสื้อผ้าและ เครื่องแต่งกาย	3.71	0.94	มาก
ด้านพัฒนาการ มนุษย์และครอบครัว	3.53	1.04	มาก
ด้านศิลปะและงาน ประดิษฐ์	3.86	0.85	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็น
ด้านความรู้พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีความ
สนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อ
ด้านคหกรรมศาสตร์มีความรู้พื้นฐานทางด้าน
คหกรรมศาสตร์ในด้านอาหารอยู่ในระดับมาก
ที่สุด ($\bar{x} = 4.41, s = 0.72$) รองลงมา คือ ด้านศิลปะ
และงานประดิษฐ์ ($\bar{x} = 3.86, s = 0.85$) ด้านเสื้อผ้า
และเครื่องแต่งกาย ($\bar{x} = 3.71, s = 0.94$) และ
ด้านพัฒนาการมนุษย์และครอบครัว ($\bar{x} = 3.53,$
 $s = 1.04$) อยู่ในระดับมาก

3.1.3 วิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการศึกษา
ต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน
กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจ
ในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ โดยแสดง
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอใน
รูปตารางประกอบความเรียง ปรากฏตามตาราง
ที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลระดับความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	$\bar{x}$	S	ระดับความคิดเห็น
ด้านสถาบัน			
- หลักสูตรที่เปิดสอน	4.20	0.84	มาก
- ความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	4.10	0.71	มาก
- สามารถสร้างความรู้ความภาคภูมิใจให้กับตนเองและครอบครัว	4.09	0.84	มาก
- ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย	3.86	0.84	มาก
- การประชาสัมพันธ์	3.74	0.73	มาก
ด้านบุคคล			
- ตนเอง	4.50	0.73	มากที่สุด
- บิดา มารดา หรือญาติพี่น้อง	3.81	0.81	มาก
- คนรู้จักที่สำเร็จการศึกษาแล้ว	3.50	1.05	มาก
- อาจารย์แนะแนว	3.46	0.94	มาก
- คนรู้จักที่กำลังศึกษาอยู่	3.38	1.00	ปานกลาง
- กลุ่มเพื่อน	3.31	0.93	ปานกลาง
- รุ่นพี่	3.09	0.94	ปานกลาง
ด้านปัจจัยภายใน			
- คำนึงถึงอาชีพในอนาคต	4.61	0.64	มากที่สุด
- คิดว่าสาขาวิชาที่สนใจ มีโอกาสก้าวหน้าและรายได้ดี	4.37	0.73	มากที่สุด
- สาขาวิชานั้นสามารถนำมาประยุกต์ในชีวิตประจำวัน	4.36	0.77	มากที่สุด
- มีความสนใจในสาขาวิชานั้นเป็นพิเศษ	4.31	0.75	มากที่สุด
- ต้องการทำความใฝ่ฝันให้เป็นจริง	4.29	0.96	มากที่สุด
- คำนึงถึงวิชาความรู้ที่จะได้รับ	4.19	0.78	มาก
- เกรดเฉลี่ยสะสม สามารถเข้าศึกษาต่อได้	4.15	0.91	มาก
- สาขาที่เลือก เป็นอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน	3.94	0.92	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านสถาบัน กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจกับหลักสูตรที่เปิดสอนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.20$, $s = 0.84$) ในระดับมาก ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ตนเองมีส่วนในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, $s = 0.73$) และปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจในการ

เข้าศึกษาต่อ คือ การคำนึงถึงอาชีพในอนาคต ($\bar{x} = 4.61$, $s = 0.64$) อยู่ในระดับมากที่สุด

3.1.4 วิเคราะห์ระดับการรับข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ โดยแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลระดับความคิดเห็นด้านการรับทราบข้อมูลข่าวสารของ
กลุ่มตัวอย่างที่สนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์

การรับทราบข้อมูลข่าวสาร	$\bar{x}$	S	ระดับความคิดเห็น
ช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสาร			
- อาจารย์แนะแนว	4.13	0.81	มาก
- อินเทอร์เน็ต (หน้าเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย)	4.11	0.97	มาก
- อินเทอร์เน็ต (เว็บไซต์ทั่วไปที่มีการแนะนำการศึกษาต่อ)	4.04	0.97	มาก
- การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย (งาน Open House หรือ งานวิชาการ)	3.90	0.60	มาก
- กลุ่มเพื่อน	3.80	0.92	มาก
- แผ่นพับ ป้ายโฆษณามหาวิทยาลัย	3.64	0.99	มาก
- รุ่นพี่ที่จบไปแล้ว/คนที่รู้จักศึกษาอยู่	3.62	1.00	มาก
- สื่อโทรทัศน์	3.46	1.01	มาก
- ผู้ปกครองและญาติ	3.32	1.07	ปานกลาง
ความน่าเชื่อถือของข้อมูล			
- อาจารย์แนะแนว	4.32	0.80	มากที่สุด
- อินเทอร์เน็ต (หน้าเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย)	4.26	0.84	มากที่สุด
- การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย (งาน Open House หรือ งานวิชาการ)	4.17	0.87	มาก
- อินเทอร์เน็ต (เว็บไซต์ทั่วไปที่มีการแนะนำการศึกษาต่อ)	3.98	0.82	มาก
- รุ่นพี่ที่จบไปแล้ว/คนที่รู้จักศึกษาอยู่	3.98	0.87	มาก
- ผู้ปกครองและญาติ	3.88	0.87	มาก
- แผ่นพับ ป้ายโฆษณามหาวิทยาลัย	3.88	0.96	มาก
- สื่อโทรทัศน์	3.72	0.88	มาก
- กลุ่มเพื่อน	3.67	0.84	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะรับข้อมูลข่าวสารผ่านทางอาจารย์แนะแนวเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 4.13$, $s = 0.81$) อยู่ในระดับมาก และความน่าเชื่อถือ

ของข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคิดว่าข้อมูลจากอาจารย์แนะแนวเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือเป็นลำดับแรกเช่นกัน ($\bar{x} = 4.32$, $s = 0.80$) รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต (หน้าเว็บไซต์มหาวิทยาลัย) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

3.1.5 รวมผลการจัดอันดับของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้คะแนนความนิยมของแต่ละสถาบัน โดยแสดงเป็นค่าคะแนนรวม และลำดับความนิยม

แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ปรากฏตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงคะแนนและอันดับจากการสำรวจการจัดอันดับของสถาบันการศึกษา

รายชื่อสถาบันการศึกษา	คะแนน	อันดับ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	702	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	466	2
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	386	3
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	268	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	261	5
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	158	6
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	85	7
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	70	8

จากตารางที่ 5 สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่าง ให้ความนิยมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นอันดับที่ 1 (702 คะแนน) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (466 คะแนน) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (386 คะแนน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (268 คะแนน) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (261 คะแนน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (158 คะแนน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (85 คะแนน) และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (70 คะแนน) ตามลำดับ

4. สรุป

4.1 สรุปและอภิปรายผล

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สามารถจัดอันดับความนิยมของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านคหกรรมศาสตร์ โดยมีระดับคะแนน และสรุปรวมความคิดเห็นที่มีต่อสถาบัน ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นมหาวิทยาลัยที่กลุ่มตัวอย่างอยากเข้าศึกษาต่อมากที่สุด

อันดับที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยนี้มีชื่อเสียงจากเบเกอรี่ของทางมหาวิทยาลัยจึงคิดว่าน่าจะมีชื่อเสียงในด้านนี้ และมีความคุ้นชินกับชื่อของโรงแรม ทำให้มีความคิดเห็นว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้

อันดับที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นมหาวิทยาลัยที่กลุ่มตัวอย่างอยากเข้าศึกษาต่อ เช่นเดียวกับอันดับที่ 1

อันดับที่ 4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านคหกรรมศาสตร์ และเคยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน รวมถึงการได้รับข้อมูลจากแบบสอบถามจากงานวิจัยนี้

จากการวิจัย ความนิยมในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 400 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 157 คนที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน แรงจูงใจในการศึกษาต่อและการรับทราบข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ พบว่า ความรู้พื้นฐานทางด้านคหกรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างจะทราบเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ในด้านของอาหารและโภชนาการมากที่สุด ซึ่งศาสตร์ทางด้านนี้ปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมและมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

แรงจูงใจในการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ให้มีความสนใจกับหลักสูตรที่เปิดสอนด้านสถาบันมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านวิชาการ ออกจากกติมา ปริติติลล (ณัฐสุดา พิพุดมิไกร, 2551) ได้กล่าวถึงการพัฒนาด้านวิชาการว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะโลกปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านหลักสูตรและวิธีการสอน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันกับวิทยาการที่ก้าวหน้า สถานศึกษาใดไม่มีการพัฒนาทางวิชาการแล้ว จะทำให้สถานศึกษาล้าหลัง ดังนั้น กลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อ มีความคาดหวังที่จะได้รับความรู้ที่ทันสมัยจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญในศาสตร์นั้น ๆ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างคำนึงถึงตนเองมากที่สุด ซึ่งกลุ่มนักเรียนในการวิจัยนี้เป็นกลุ่มที่

อยู่ใน Generation Y ที่รักความอิสระมาก จึงมีการคำนึงถึงความชอบและความถนัดของตนเองในระดับมากที่สุด (กุลขนิษฐา ราเชนบุญยวัฒน์, 2553) และมีปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ คือ การคำนึงถึงอาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542) กล่าวว่าแรงจูงใจเกี่ยวกับตนเอง เป็นแรงจูงใจที่ค่อนข้างซับซ้อนพอสมควรและเป็นสิ่งผลักดันให้เราพยายามปรับตัวไปในทางที่ดีขึ้น เช่น แรงจูงใจเกี่ยวกับความสำเร็จในหน้าที่การงาน หรือความสำเร็จในชีวิตซึ่งแรงจูงใจของกลุ่มนักเรียนที่คำนึงถึงอาชีพในอนาคต เป็นความชอบและความคาดหวังที่อยากจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน และหารายได้ให้ครอบครัวเพื่อเป็นเสาหลักของครอบครัว

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบว่า ความนิยมในการศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร นั้นมีผู้ให้ความสนใจในระดับหนึ่ง อันเนื่องมาจากความสามารถในการประกอบอาชีพของศาสตร์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายและเป็นอาชีพที่กำลังได้รับความนิยม จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้านคหกรรมศาสตร์นั้นเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ให้มีการปรับกลยุทธ์และวิธีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ผ่านทางสื่อออนไลน์ของทางมหาวิทยาลัย โดยให้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสาขาวิชาที่เปิดสอน กิจกรรมการเรียน

การสอนของนักศึกษา นำเสนอผลงานของนักศึกษา และพื้นที่ของการถาม-ตอบข้อสงสัยของผู้ที่สนใจ รวมถึงการให้ข้อมูล ข่าวสาร หรือสาระดี ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น ๆ

2. มีการจัดโครงการการประชุมสัมมนา เช่น การจัดงาน Open House หรืองานวิชาการ ทั้งที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยหรือการจัดแบบ ล้ำจรไปยังโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้ข้อมูล กับกลุ่มนักเรียนโดยตรงซึ่งการไปล้ำจรนั้นถือว่าเป็น การเข้าหากลุ่มเป้าหมายโดยตรง

3. มีโครงการค่ายที่เกี่ยวข้องกับทาง คหกรรมศาสตร์ที่จัดขึ้นโดย นิสิต/นักศึกษา ร่วมกับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย ครูแนะแนวหรือครูที่ สอนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพซึ่งเป็นการเผยแพร่ วิชาความรู้ และเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่าง นิสิต/นักศึกษา กับกลุ่มนักเรียน หรือ ระหว่าง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยและอาจารย์แนะแนว

4.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. สสำรวจความนิยมในการเลือกรับข้อมูล ข่าวสารของศึกษาต่อทางด้านคหกรรมศาสตร์กับ กลุ่มนิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในแต่ละสถาบัน การศึกษาที่เปิดสอนทางด้านคหกรรมศาสตร์ โดยสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่เข้าศึกษาต่อเพื่อเป็น แนวทางในการประชาสัมพันธ์และการแนะแนวการศึกษาต่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

2. มีการสำรวจอาชีพของ นิสิต/นักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านคหกรรมศาสตร์ เพื่อให้ทราบถึงอาชีพในปัจจุบันที่มีการพัฒนาและ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของสังคม และนำ ข้อมูลที่ได้ไปประชาสัมพันธ์ต่อกลุ่มผู้ที่สนใจในการ เข้าศึกษาต่อ

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดวงสุดา เตโชติรส ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ธาระวานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพรธน บุญยรัตกลิน ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อชี้แนะในการทำ วิจัยในทุกขั้นตอน และผู้อำนวยการโรงเรียน 10 โรงเรียนที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลเพื่อ ความสมบูรณ์ของงานวิจัย

6. เอกสารอ้างอิง

- กุลขนิษฐ ราชนบุญยวัฒน์. 2553. **คหกรรมศาสตร์ ศาสตร์เพื่อชีวิต**. เม็ดทรายพริ้นติ้ง, กรุงเทพฯ.
- ณัฐสุดา พิพฒนิไกร. 2551. **แรงจูงใจในการศึกษา ต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทคหกรรมของนักศึกษาสังกัดงาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. (สาขาวิชาอาชีวศึกษา). บัณฑิต วิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า คุณทหารลาดกระบัง.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542. **พฤติกรรมกลุ่ม**. วิสิทธิ์พัฒนา, กรุงเทพฯ.
- วลัย ชูธรรมรัช. 2555. **เขียนวิทยานิพนธ์ไม่ยาก อย่างที่คิด**. ปัญญาชน, กรุงเทพฯ.
- อภิรา นิลรัตน์ ณ อยุธยา. 2550. **การศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อการยอมรับระบบสารสนเทศของ ข้าราชการสังกัดกองบัญชาการทหาร สูงสุด**. การค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโท. วิทยาลัยนวัตกรรมการอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.